

Taktil merking – krav i TEK17

Trine Presterud, Universell Utforming AS
Brannsymposium Oslo, 22.10.2019

Universell Utforming AS

Våre oppdrag omfatter

- kvalitetssikring
- uavhengig kontroll
- tilstandskartlegging
- rådgivning
- utredninger
- kurs, seminar og foredrag

- innen fagområdene plan, bygg, uteområder, transport, IKT og tjenester

Våre eiere:

Norges Handikapforbund • Norges Blindforbund • Hørselhemmedes Landsforbund

Sansenes betyding
for orientering

**Eksempel på
taktil ledning**

Universell utforming

Hovedløsningene skal være utformet slik at de kan brukes av flest mulig, på en likestilt måte.

Krav i forskriften, TEK17

Utforming som forebygger fare
for skade på personer

Kommunikasjonsveier skal være
lette å finne og orientere seg i.

Gangatkomst skal ha visuell og
taktil avgrensing

Veifinning

- Vite hvor man er
- Finne dit man skal
- Kunne ta seg dit
- Forstå når man er fremme

Virkemidler

Planløsning og siktlinjer
Valg av materialer
Lys og belysning
Farger og kontraster
Gjenkjennende elementer
Lyd og lukt
Skilt
Ledeelementer

Statens vegvesen og
Direktoratet for byggkvalitet
Dato: Januar 2015

Arkitektoniske virkemidler for
orientering og veifinning

FAGLIGE RÅD

Foto: Bjørn I. Stævdal

Belysning, farger og
kontraster som ledehjelp

Krav om taktil merking i TEK17

§ 12-6 Store rom, der sentrale ganglinjer går på tvers av åpne arealer, skal ha definert gangsone eller nødvendig ledelinje.

En skal unngå å bruke mønster i gulv som gir villedende retningsinformasjon.

Leding til resepsjon

Unngå leding til
hindringer

Skille av gangsone og møbleringsone

Ryddige bevegelsessoner og forskjellig materialbruk

Skille mellom gangssone og møbleringssone

Kunstige ledelinjer fungerer ikke alltid som planlagt.

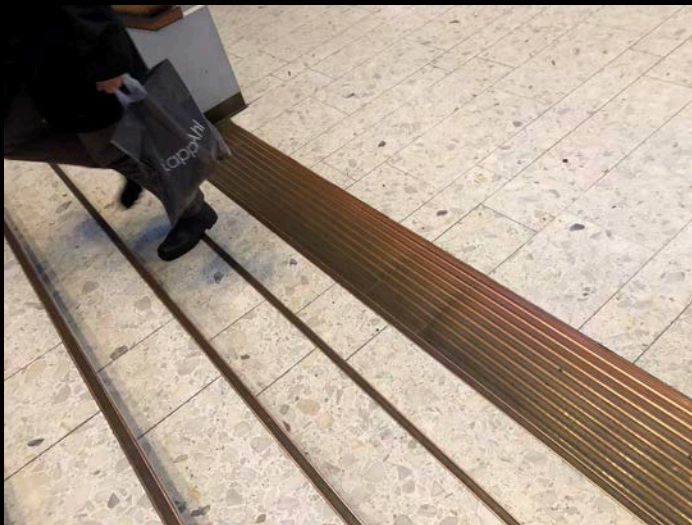

Kvalitetssikring av ledelinje

- Hva er behovet?
 - Sammenhengende fra målpunkt til målpunkt?
 - Er systemet logisk og enkelt å forstå?
 - Følger den naturlige strømmen?
 - Ikke fare for at det kommer hindringer i veien!!!
 - Er det fri plass til å gå på begge sider av linjen
-
- Integrerte og naturlige ledene elementer foretrekkes

Krav til trapper, § 12-14

Taktilt og visuelt farefelt og
oppmerksomhetsfelt

Sikring av amfier

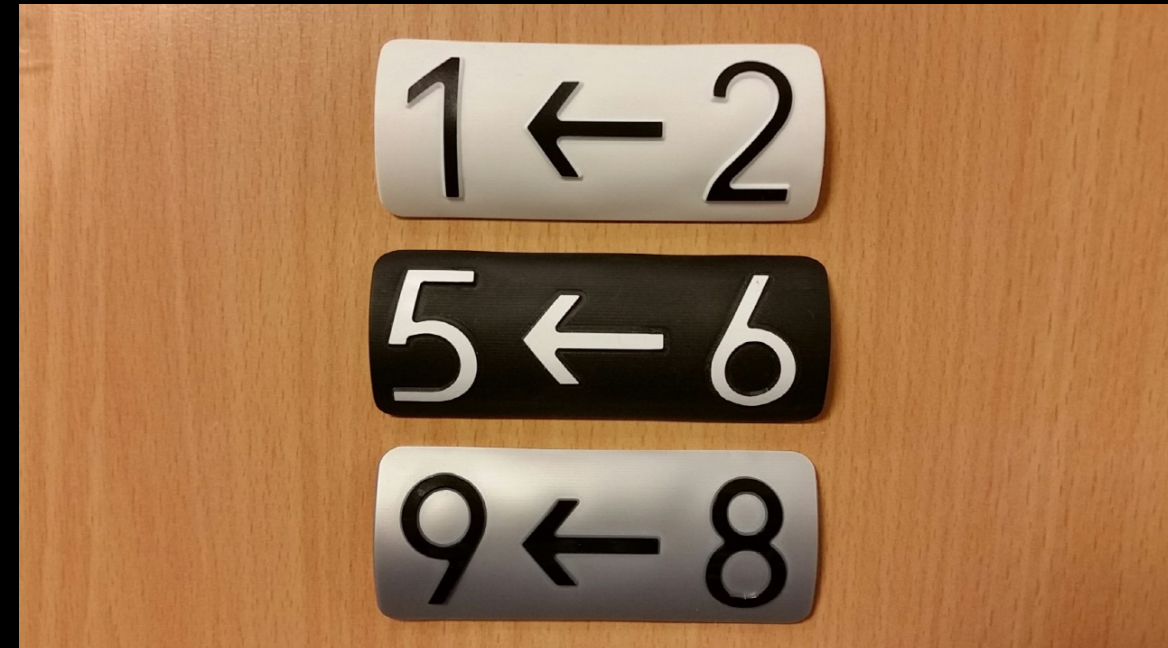
Bra med fysisk hindring

Ikke bra med farefelt som ved trapp

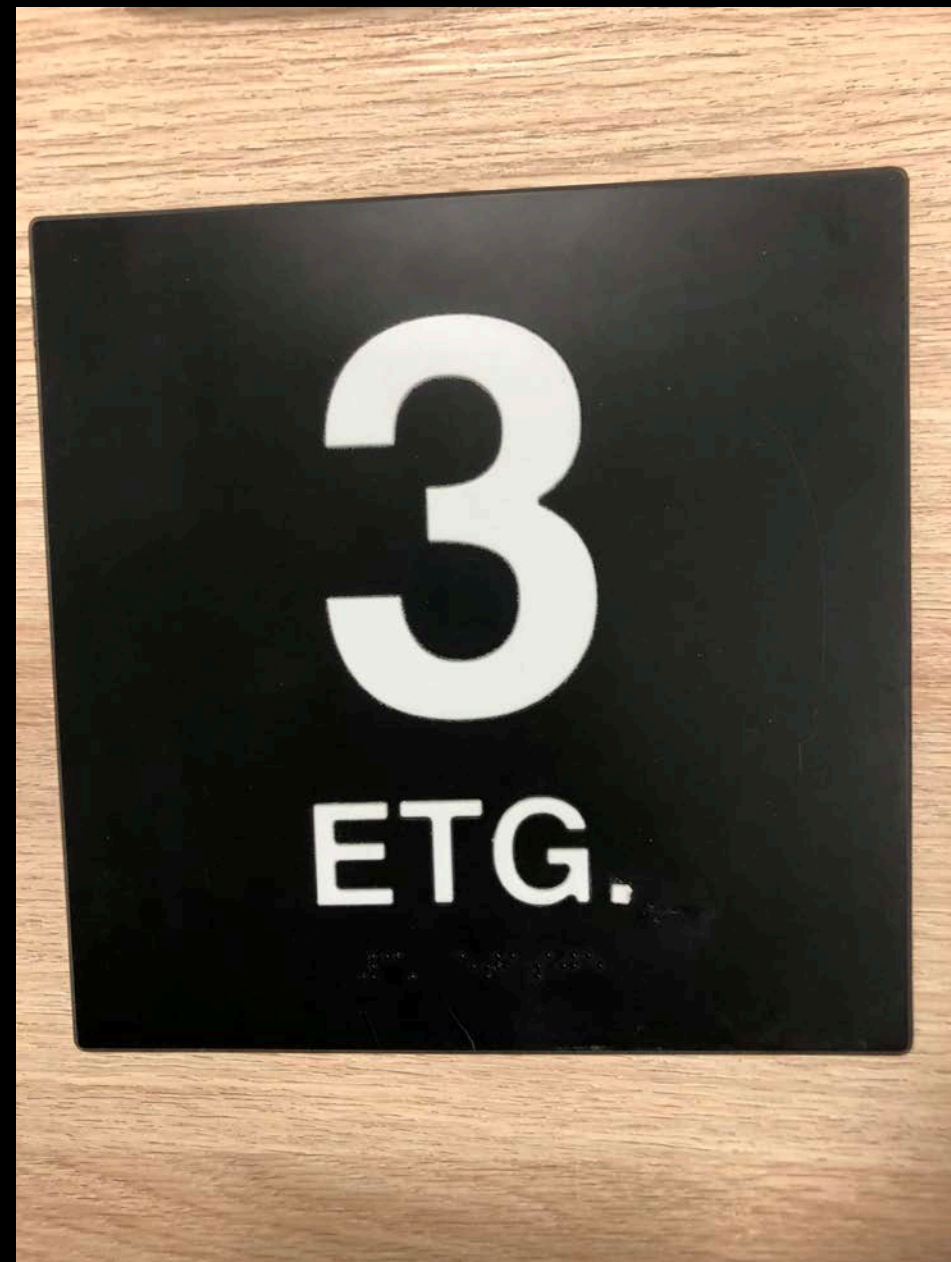
Krav til trapper, § 12-14

Ved begynnelsen av hver etasje skal etasjeangivelse markeres. taktilt

§ 12-6 Kommunikasjonsvei

Etasjetall skal være visuelt og taktilt lesbart i alle etasjer.

§ 12-18 Krav til taktile skilt

Viktig informasjon skal være tilgjengelig med tekst og lyd. Taktile tegn kan erstatte lyd.

En god planløsning forenkler behovet for informasjon.

Brukermedvirkning kan være nyttig ved utforming.

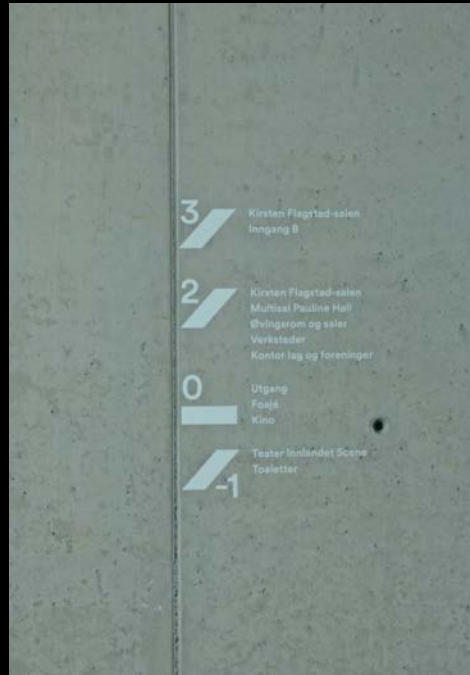
Dette er for komplisert

Plassering og utforming av skilting

Synlighet på avstand og nær

Skilt 1:

Skilt 2:

Bilder av Lars Jonny Dæhlin

Oppsummering

Naturlig leding framfor kunstige ledelinjer

Koordinering av flere virkemidler

Helhetlig og sammenhengende system

Takk for meg

Kontaktinformasjon:

Trine Presterud

Universell Utforming AS

Tlf 93016217

trine@universellutforming.org